

Lena Embertsén
Miljöskyddsinspektör
Telefon 08-508 28 864, 076-122 88 64
lena.embertsen@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klassificering och märkning, Tillsynskampanj 2009 - redovisning av förvaltningens rapport

Förslag till beslut

1. Godkänna rapporten ”Klassificering och märkning, Tillsynskampanj 2009”.
2. Översända rapporten till Kemikalieinspektionen och besökta företag

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Bakgrund

Miljöförvaltningen i Stockholm har under november och december 2009 genomfört en tillsynskampanj riktad till detaljister som säljer kemiska produkter. Kampanjen är en del i ett tillsynsprojekt, med 147 deltagande kommuner, som Kemikalieinspektionen (KemI) genomfört under hösten 2009. I Stockholm besöktes 40 butiker. Syftet med att genomföra tillsynskampanj i många kommuner samtidigt och att rapportera resultaten till Kemikalieinspektionen har varit att få enhetliga bedömningar och ett bra underlag för fortsatt tillsyn hos tillverkare och importörer. Tidigare, år 2002-2003, har miljöförvaltningen genomfört en tillsynskampanj där drygt 100 detaljister besöktes. År 2006 inspekterades dagligvaruhandeln, då kontrollerades främst barnskyddande förslutningar.

Den som använder en kemisk produkt har ett stort ansvar för att produkten hanteras på ett sådant sätt att den inte orsakar skador på hälsa eller miljö. För att användaren skall kunna ta det ansvaret måste det framgå vilka produktens inneboende risker är. Den kunskapen ska användaren bland annat kunna hämta från överlåtelsemärkningen. Därför är det viktigt att märkningen har utförts på ett

korrekt och standardiserat sätt som är lätt att tolka av användaren. Märkningen kan då leda till ett bättre produktval och en säkrare hantering. Genom att bedriva tillsyn i detaljistledet kan brister i informationen om kemiska produkter upptäckas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är lokal tillsynsmyndighet och har i detaljistledet ett delat tillsynsansvar med Kemikalieinspektionen. Den lagstiftning som ligger till grund för tillsynen finns i miljöbalkens 14 kapitel med tillhörande förordningar och föreskrifter. Märknings- och klassificeringsbestämmelserna är gemensamma inom EU. Straffbestämmelser respektive miljöstraffavgifter finns i miljöbalkens 29 och 30 kapitel. Den 20 januari 2009 trädde en ny förordning om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP) i kraft. Under en övergångsperiod fram till 2015 kommer KemI:s föreskrifter om klassificering och märkning (KIFS 2005:7) och den nya förordningen att gälla parallellt. Vid inspektionerna informerades butikerna om de nya märkningsreglerna.

Resultat

I Stockholms stad besöktes ett urval av butiker inom kategorierna; färghandlare, byggvaruhus, hobbybutiker och bensinstationer. Brister konstaterades hos 23 av de 40 inspekterade butikerna. Av de 23 butiker som fick anmärkningar har 16 butiker också fått underrättelse om miljöstraffavgift.

- Sedan föregående kampanjer har det skett en förbättring framför allt vad gäller förpackningar som ska ha barnskyddande förslutningar.
- Den vanligaste bristen är fortfarande avsaknad av taktil (kännbar) märkning.
- Kunskapen om och förståelsen för regelverket har ökat, främst i de butiker som tidigare besökts var kunskapen bättre. Det är dock komplicerade regler och trots att kunskapen finns är det lätt att någon produkt ändå ”slinker” förbi.
- Svåröverskådliga regler gör att butikerna i praktiken måste kunna lita på att produkterna är korrekt märkta vid leverans. Därför är tillsynen i leverantörsledet viktig.
- Många butiker hade inför förvaltningens besök gått igenom sitt sortiment och plockat bort felaktigt märkta produkter. De kontaktade sina leverantörer både innan besöket och efter att de fått anmärkningar.

- Förenklningar i lagstiftningen genom att ”överlåtelse” ersatts med ”erbjuder och säljer” har underlättat tillsynen.
- En sänkning av miljöstraffavgiftens storlek har gjorts men en differentiering av miljöstraffavgifterna med avseende på var i hanteringsledet bristen uppmärksammas bör göras. Förslagsvis bör avgiften för detaljister vara lägre än för tillverkare och leverantörer.
- Ett svårtolkat regelverk gör att respekten för lagstiftningen minskar och risken för övermärkning av produkter ökar.
- En fördel har varit att kampanjen genomförts i många kommuner samtidigt och att den gjorts i samarbete med Kemikalieinspektionen. Det gör att vi har haft lättare att motivera våra tillsynsbesök.
- Vi har fått bra tillsynsvägledning från Kemikalieinspektionen både vad gäller material och bedömningar. Detta bidrar till att man får en rättvisare behandling av verksamhetsutövarna.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Klassificering och märkning, tillsynskampanj 2009 |